

.Sygn. akt IV CZ 114/10

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z wniosku R. S.

przy uczestnictwie M. S., S. P.

reprezentowanego

P.

o podział majątku i dział spadku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 lutego 2011 r.,

zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w E.

z dnia 30 sierpnia 2010 r.,

i małoletniego M. P.

przez przedstawiciela ustawowego S.

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2010 r. Sąd Okręgowy w E. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy R. S. od postanowienia tego Sądu dnia 31 maja 2010 r. oddalającego apelację wnioskodawcy od postanowienia Sądu pierwszej instancji oddalającego wniosek o podział majątku wspólnego i dział spadku po E. S.

Jako podstawę odrzucenia skargi kasacyjnej Sąd Okręgowy wskazał art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c. i stwierdził, że ponieważ wartość całego majątku podlegającego podziałowi wynosi 230 000 zł, a udział wnioskodawcy w tym majątku stanowi ½ część, zatem wartość tego udziału nie przekracza 150 000 zł, co czyni skargę kasacyjną wnioskodawcy niedopuszczalną. Sąd Okręgowy odwołał się w tym zakresie także do stanowiska Sądu Najwyższego zawartego w postanowieniu z dnia 3 czerwca 2009 r. IV CSK 107/09.

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawca zarzucił naruszenie art. 519¹ § 4 k.p.c. wskazując, że ponieważ przedmiotem zaskarżonego orzeczenia było oddalenie wniosku o podział majątku wspólnego i dział spadku, a w skardze kasacyjnej wnioskodawca podważa samą zasadę odmowy dokonania podziału, wartością przedmiotu zaskarżenia jest wartość całego majątku podlegającego podziałowi, co sprawia, że skarga kasacyjna jest dopuszczalna w świetle art. 519¹ § 4 k.p.c. Wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione.

Zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego, w sprawach o zniesienie współwłasności, podział majątku wspólnego i dział spadku oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia jest ściśle uzależnione od wyniku postępowania. O wartości przedmiotu zaskarżenia nie przesądza ani wartość przedmiotu działu, ani wartość udziału skarżącego, lecz zakres kwestionowanego rozstrzygnięcia. Wartość przedmiotu zaskarżenia z reguły nie może przekraczać wartości udziału

należącego do uczestnika wnoszącego skargę kasacyjną, chyba że zaskarża on samą zasadę (dopuszczalność) podziału albo rozstrzygnięcie dotyczące roszczeń dochodzonych z tytułu posiadania rzeczy wspólnej lub tytułem zwrotu pożytków albo rozliczenia nakładów (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2003 r. III CZ 153/02, OSNC 2004/4/60, z dnia 24 stycznia 2003 r. III CZ 147/02, z dnia 8 października 2003 r. III CZ 97/0324 lipca 2008 r. IV CZ 53/08, z dnia 18 stycznia 2006 r. III CSK 136/05 i z dnia 3 czerwca 2009 r. IV CSK 107/09, niepubl.).

W rozpoznawanej sprawie doszło do prawomocnego oddalenia wniosku o podział majątku wspólnego i dział spadku, obejmujących jedynie spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego o wartości 230 000 zł. Sądy obu instancji uznały bowiem, że dokonany już został umowny podział tego majątku.

Przedmiotem zaskarżenia w skardze kasacyjnej wniesionej przez wnioskodawcę jest oddalenie wniosku o podział majątku wspólnego i dział spadku, gdyż wnioskodawca kwestionuje to rozstrzygnięcie i jego uzasadnienie. Wnioskodawca podważa zatem samą zasadę orzeczenia oddalającego wniosek o podział, a w takiej sytuacji przedmiotem sporu jest rozstrzygnięcie, czy wnioskodawca w ogóle może domagać się podziału majątku wspólnego i działu spadku, a więc dopuszczalność podziału, czyli sama jego zasada. Wartością przedmiotu zaskarżenia nie jest w takim przypadku wartość udziału wnioskodawcy w majątku wspólnym, lecz wartość całego majątku, którego podziału żąda. Z uwagi na to, że wartość tego majątku przekracza 150 000 zł, nie było podstaw do odrzucenia skargi kasacyjnej w oparciu o art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁶ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.